

Fővárosi Bíróság
 mint másodfokú bíróság
 51.Mpkfv.636.580/2011/5.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság
 a Nechay & Szabó Ügyvédi Iroda (1062 Budapest, Aradi u. 15. főemelet 4.; üi.: dr. Nechay
 Tamás Olivér ügyvéd) által képviselt
Városi Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (1072 Budapest, Akácfa u.
 15.) I. rendű
Budapesti Közlekedési Vállalat HÉV Dolgozók Szakszervezete (1143 Budapest, Hungária
 krt. 46.) II. rendű;
Budapesti Trolibusz-közlekedési Dolgozók Szakszervezete (1101 Budapest, Zách u. 8.) III.
 rendű;
Fővárosi Villamosvasutak Szakszervezete (1143 Budapest, Hungária krt. 46. I. em. 107.) IV.
 rendű;
Metro Közlekedési Dolgozók Szakszervezete (1143 Budapest, Hungária krt. 46.) V. rendű;
Közlekedés és Áramellátásban Dolgozók Szakszervezete (1204 Budapest, Mártírok útja 232.)
 VI. rendű és a
Budapesti Közlekedési Részvénytársaság Gazdasági Igazgatóság Szakszervezete (1072
 Budapest, Akácfa u. 15.) VII. rendű kérelmezőknek,
 dr. Tomasicz István jogtanácsos által képviselt
Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1072 Budapest, Akácfa u.
 15.) kérelmezett ellen, a még elégséges szolgáltatás megállapítása iránt indított nemperes
 eljárásban a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 12.Mpk.50098/2011/4. sorszámú végzése ellen a
 kérelmezett 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság 12.Mpk.50098/2011/4. számú végzését megváltoztatja
 és a kérelmezők kérelmét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a kérelmezőket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a kérelmezettnek,
 5.000 – 5.000 (azaz ötezer - ötezer) forint első és másodfokú eljárási költséget.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

I.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 12.Mpk.50.098/2011/4. szám alatt, nemperes eljárásban hozott
 végzésében az eljárást indító szakszervezetek kérelmére a kérelmezett munkáltató ellen 2011.
 június 29. napjára meghirdetett 2 órás időtartamra és ezt követően 2011. július 7-én
 üzemzéstől határozatlan időre meghirdetett sztrájk gyakorlásához szükséges, elégséges
 szolgáltatás kérdésében a következő döntést hozta: „A kérelmezők által 2011. június 29-ére
 meghirdetett, 2 órát meg nem haladó időtartamú figyelmeztető sztrájk idejére a még elégséges
 szolgáltatás feltételül a kérelmezők által kérelmük 10. és 11. számú mellékleteként becsatolt

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

- 2 -

okirat, az éjszakai buszjáratok közlekedését a figyelmeztető sztrájk idejére meghosszabbított menetrendje szerinti szolgáltatási állapotja még.

A kérelmezők által 2011. június 29-ére meghirdetett viszonylatonként két órás határozott időtartamú sztrájk idejére a még elégséges szolgáltatás feltételével a kérelmezők által kérelmük 12. és 9. számú mellékleteként becsatolt okirat, az éjszakai buszjáratok közlekedését a határozott idejű sztrájk idejére meghosszabbított menetrendje szerint határozza meg.

A 2011. július 7-én üzemkezdettől határozatlan időre meghirdetett sztrájk tekintetében a még elégséges szolgáltatás feltételével a kérelmezők kérelmének 13. és 9. számú mellékleteként becsatolt okirattal meghatározott éjszakai buszjáratok közlekedését a határozatlan időtartamú sztrájk idejére meghosszabbított menetrendje szerint határozza meg, ezek mellett előírja a metróvonalak (M2, M3), a 4-6 jelzésű villamosok és a 7 jelzésű buszjárat közlekedési útvonalán a közlekedés biztosítását az alábbiak szerint:

Hétköznapokon a reggeli (6-9 óráig tartó) és délutáni (15-18 óráig tartó) csúcsidőszak tekintetében 10 perces követési időszakkal, napközi forgalom esetén 20 perces követési időszakkal, késő esti forgalom esetében (21 órától üzemzárásig) 40 perces követési időszakkal állapítja meg.

Hérvégi napokon hajnali (üzemkezdettől szombaton 7, vasárnap 8 óráig) és késő esti időszak tekintetében 90 percenkénti, délelőtti és délutáni napközi forgalom esetén 30 percenkénti követési időszakkal állapítja meg."

Kötelezte a bíróság a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezők jogi képviselőjének 10.000,- Ft perkötséget és a Magyar Államnak 3.500,- Ft eljárási illetéket.

Az elsőfokú döntés irányadó tényállása szerint a kérelmező szakszervezetek a Magyar Köztársaság Kormánya által a gazdaság átalakítására és korszerűsítésére vonatkozóan meghirdetett Széll Kálmán Tervvel kapcsolatban olyan álláspontra helyezkedtek, hogy annak a korengedményes és korkedvezményes nyugdíjak átalakítására vonatkozó, tervezett változásai hátrányosan érintik a tömegközlekedésben dolgozókat. Erre tekintettel az I. rendű kérelmező 2011. május 16-án a Kormányánál, majd pedig valamennyi kérelmező 2011. június 3-án a kérelmezett munkáltatónál bejelentette, hogy velük kollektív munkügyi vitát kezdeményez a Kormány tervezett és a kérelmezők által súlyosan jogsértőnek tekintett intézkedései miatt. A Kormány kifejezésre juttatta, hogy a kedvezményes nyugdíjazással kapcsolatban a szakszervezetekkel bármilyen egyeztetést csak a Nemzeti Szociális Konzultációt követően fog folytatni. A kérelmezett munkáltató szintén elzárkózott a kollektív munkügyi vitától. Álláspontja az volt, hogy a szakszervezetek által kezdeményezett vita idő előtti, olyan értelemben, hogy a sérelmezett kérdések még csak tervezeti szinten léteznek.

A kérelmezők a 2011. június 14-én kelt levelükben 2011. július 7. napjára üzemkezdettől határozatlan idejű sztrájkot hirdettek meg és kijelentették, hogy élni kívánnak a törvény által biztosított, két órát meg nem haladó sztrájk lehetőségével is, amelynek pontos időpontját a tárgyalások alatt kívánták megjelölni.

A sztrájkfelhívás az alábbi követeléseket tartalmazta:

- Ne szülessen döntés a közforgalmú járművezetői nyugdíj korkedvezményének és korengedményének ügyében, amíg a Kormány a Városi Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségével és a sztrájkot bejelentő tagszervezeteivel nem folytat érdemi egyeztetéseket a tervezett intézkedésekről.
- Hozzák nyilvánosságra a korkedvezményes és korengedményes nyugdíjazással kapcsolatos konkrét terveket.
- A kormányzat és a BKV Zrt. a jövőben is biztosítsa a közforgalmú járművezetők

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

számára a korekedvményes és korengedményes nyugdíj lehetőségét.

A kérelmezett munkáltató a hatáskörén kívülinek tekintett kérdésekben kollektív munkaügyi vitát ugyan nem kívánt lefolytatni, de a még elégséges szolgáltatás feltételeinek meghatározására vonatkozó megállapodás érdekében 2011. június 20-án, majd június 21-én egyeztető tárgyalásokat tartott a szakszervezetekkel. A tárgyalásokon a kérelmező szakszervezetek a még elégséges szolgáltatás mértékét a BKV éjszakai járatainak menetrendje nappali időszakra történő kiterjesztésével, valamint a kérelmezett BKV Zrt. alvállalkozói által üzemeltetett járatainak igénybevételével kívánták megjelölni. Ezzel szemben a kérelmezett ragaszkodott a csúcsidőszak vonatkozásában az adott napra érvényes menetrendek szerinti csúcsidőszaki járműmennyiség 90 %-os, a csúcsidőszakon kívül az adott napra érvényes menetrendek szerinti járműmennyiség 70 %-os működtetéséhez.

A kérelmezők 2011. június 21-én bejelentették, hogy a sztrájkot a BKV Zrt. valamennyi ágazatára kiterjesztették, valamint 2011. június 29-én a legkorábban induló ráckevei HÉV indulási időpontjától kezdődően 2 óra időtartamú figyelmeztető sztrájkot tartanak. A bejelentés továbbá tartalmazta, hogy amennyiben a Kormánnyal a sztrájk alatti kötelező egyeztetések nem jönnek létre, úgy június 29-ére, viszonylatonként az első jármű indulási időpontjától számított 2 óráig tartó sztrájkot hirdetnek meg. Erre az esetre leszögezték, hogy a 2011. július 7-i sztrájk kezdő időpontja is viszonylatonként az első jármű indulási időpontjával egyezik meg. A felek közötti egyeztetés nem vezetett eredményre, a tárgyalásokon a Kormány nem képviseltette magát, és az elégséges szolgáltatás kérdésében a tárgyalófelek között nem jött létre megállapodás.

A bíróság a végzés indokolásában az alábbiak szerint rögzítette a kérelmezők kérelmét, amelyben kérték, hogy „a bíróság állapítsa meg:

1. A 2011. június 29-ére bejelentett 2 órát meg nem haladó figyelmeztető sztrájk során a kérelmezők által biztosított még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit akként, hogy az éjszakai buszjáratok közlekedését a „figyelmeztető” sztrájk időtartamára meghosszabbított menetrend szerinti közlekedtetése biztosítsa a közlekedés feltételeit. (1. sz. kérelem 10. és 11. számú mellékletek)
2. „A 2011. június 29-ére bejelentett viszonylatonként két órás, azonban minden viszonylatban legkésőbb reggel 6:30 perccig tartó határozott idejű „nem figyelmeztető” sztrájk idejére a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit akként, hogy az éjszakai buszjáratok közlekedési menetrendjét a sztrájk időtartamára meghosszabbított menetrendje szerinti közlekedtetése biztosítsa a közlekedés feltételeit.” (1. számú kérelem 12. és 9. számú mellékletek)
3. „A 2011. július 7-ére bejelentett határozatlan idejű sztrájk időtartamára a még elégséges szolgáltatás feltételeit akként, hogy az éjszakai buszjáratok közlekedési menetrendjét a sztrájk időtartamára meghosszabbított menetrendje szerinti közlekedtetése biztosítsa a közlekedés feltételeit.” (1. számú kérelem 13. és 9. számú melléklete)

Az elsőfokú bíróság a kérelemről a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: sztrájk tv.) 4. § (2) bekezdése alapján döntött, amelynek értelmében annál a munkáltatónál, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végez – így különösen a közforgalmú tömegközlekedés és a távközlés terén, továbbá az áram, a víz, a gáz és egyéb energiaszolgáltatást ellátó szerveknél – csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja. A (3) bekezdés rendelkezése szerint a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit törvény megállapítja, a szabályozás hiányában a sztrájkot megelőző egyeztetés során kell a még elégséges szolgáltatás feltételeiről megállapodni;

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

ebben az esetben a sztrájk akkor tartható meg, ha a felek a megállapodást megkötötték, vagy ennek meghiúsulása esetén bármelyikük kérelmére a munkaügyi bíróság jogerős határozattal megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.

A munkaügyi bíróság a végzése indokai között rögzítette, hogy a még elégséges szolgáltatás kérdésében nem született megállapodás, ezért a szakszervezetek kérelmére a bíróságnak kellett döntenie. A jogi indokok körében a bíróság arra hivatkozott, hogy az elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek meghatározása körében konkrét törvényi szabályozás hiányában figyelemmel kell lenni az Országgyűlés által a 2000. évi LII. törvénnyel kihirdetett Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyesülési szabadság és szervezkedési jog védelméről szóló 87. számú Egyezményére, valamint a 2000. évi LV. törvénnyel kihirdetett szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 98. számú Egyezményére. Az egyezmények megvalósulását az Ajánlások Alkalmazását Vizsgáló Szakértői Bizottság és az Egyesülési Szabadságot Vizsgáló Bizottság figyelemmel kíséri, megfigyeléseiket a Szakértői Bizottság jelentésében közzéteszik. A bizottságok állásfoglalásai jogi kötelező erővel nem rendelkeznek, azonban a Nemzetközi Bíróság adott ügyben született döntéséig ezeket az állásfoglalásokat irányadónak kell tekinteni. A Szakértői Bizottság ajánlása értelmében a még elégséges szolgáltatás meghatározásakor egyidejűleg két feltételre kell figyelemmel lenni. A még elégséges szolgáltatásnak valóban és kizárólagosan a minimum szolgáltatásnak kell lennie, amely minimálisan szükséges ahhoz, hogy a népesség alapszükségeit kielégítse, de egyben fenntartsa a nyomás hatását és a sztrájkot ne tegye hatástalanná. Ezen feltetelen belül biztosítani kell, hogy a fogyasztók alapvető szükségletei kielégítésre kerüljenek, a berendezések biztonságosan és megszakítás nélkül üzemeljenek, és el lehessen kerülni a közegészség és közbiztonság veszélyeztetését.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy ezek a feltételek a döntésében – amelyben különböző okiratokra hivatkozással a BKV-nál rendszeresítetthez képest eltérő menetrendet állapított meg – megvalósultak.

A végzés ellen a kérelmezett élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az első fokú végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a döntés súlyos jogszabálysértéseire hivatkozva. A fellebbezési kérelem másodlagosan az első fokú végzés megváltoztatására és a kérelmezők kérelmének elutasítására, valamint perköltségben marasztalásukra irányult.

A fellebbezés indokai között a kérelmezett előadta, hogy a kérelmezők maguk is elismerték, a vitájuk nem minősül kollektív munkaügyi vitának, a követeléseik a Kormány hatáskörébe tartozó kérdéseknek minősülnek. Kifejtette azon álláspontját, hogy kollektív munkaügyi vita hiányában a Sztrájk tv. 2. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása a kérelmezők követelése tekintetében nem lehetséges, hiányzik a törvény 2. § (3) bekezdésben írt első feltétel. Ezen okfejtés alapján a kérelmezett álláspontja szerint nem tartható a Sztrájk tv. 2. § (3) bekezdésében szabályozott sztrájk, erre tekintettel a végzés erre vonatkozó része jogszabályellenes. A kérelmezett további álláspontja szerint a még elégséges szolgáltatásról történő megállapodás a Kormány részvétele nélkül nem lehetséges. A további fellebbezési indokok a bíróság által megállapított elégséges szolgáltatás konkrét rendelkezéseire irányultak. Kifejtette a fellebbező fél, hogy az elégséges szolgáltatásnak a bíróság által megállapított módja közvetlenül sérti a fogyasztók alapvető szükségleteinek kielégítését, különösen a budapesti metróközlekedés területén. A végzésben előírtak alapján a metróhálózat biztonságosan és megszakítás nélkül a sztrájk ideje alatt nem üzemeltethető, komoly forgalombiztonsági és utasbiztonsági kockázat veszély áll fenn, és a berendezések biztonságos és megszakítás nélküli üzemeltetését sem lehet biztosítani, a bíróság által meghatározott módon és korlátozás mellett. A HÉV vonalak

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

tekintetében a fellebbező ugyancsak azt említi ki, hogy a Szakértői Bizottság ajánlásával ellentétben a határozat végrehajtásában a fogyasztók alapvető szükségleteinek kielégítése nem kerül biztosításra. Több tekintetben végrehajthatatlannak is találta a kérelmezett a bíróság döntését. Hivatkozott például arra, hogy a 7-es jelzésű buszjárat nem rendelkezik végállomással a végzés szerinti Kelenföldi Pályaudvaron. Előadta a kérelmezett, hogy a végzés rendelkező részében a bíróság több helyen a rendelkezését a kérelmező 9. számú mellékletére alapította, de ez a melléklet nem más, mint a Kormány nyak megküldött levél átvételét igazoló tértivevény, ezért a végzés ezen része értelmezhetetlen és szintén végrehajthatatlan. A kérelmezett álláspontja szerint a munkaügyi bíróságok nem rendelkeznek kellő szakértelemmel ahhoz, hogy forgalomtechnikai szakkérdésekben dönthessenek anélkül, hogy a forgalom biztonsága ne kerüljön veszélybe. Felhívta a figyelmet a fellebbező fél arra, hogy a végzés kizárólag a még elégséges szolgáltatás mértékét állapította meg, de annak feltételeit nem. Arra az esetre, ha a bíróság a végzés megváltoztatását tartja szükségesnek, a kérelmezett meghatározta a még elégséges szolgáltatás általa elfogadható mértékét is.

A kérelmezők a fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú végzés helybenhagyását és a kérelmezett perköltségben marasztalását kérték. Ellenkérelmük indokai között előadták, hogy a Kormány mulasztása miatt a tárgyaló feleknek lehetősége sem volt arra, hogy a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről megállapodjanak. Hivatkozásuk szerint a sztrájk keretében biztosítandó még elégséges szolgáltatás kérdése nem kizárólag forgalomtechnikai szakmai kérdés, hanem abban munkajogi szempontok is szerepet játszanak. A Sztrájk tv. a felek megegyezésének hiányában az elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek meghatározását a bíróságokra bizza, így törvényi vélelem szól amellett, hogy a bíróságok erre kellő szakértelemmel rendelkeznek. A kérelmezett fellebbezési indokait a kérelmezők egyetlen vonatkozásban sem fogadták el.

A kérelmezett fellebbezése alapos.

II.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem a Sztrájk törvény által a munkaügyi bíróságok feladatkörévé tett döntéshez szükséges tényállást állapította meg és az általa megállapított tényállásból helytelen jogi következtetésekre jutott. Ennek folytán az elsőfokú bíróság érdemi döntése megalapozatlan volt, az alábbi okok miatt.

A bírósági eljárást megindító kérelmezők a kérelmükben a Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem tettek előadást arra nézve, hogy az elégséges szolgáltatás tárgyában tartott egyeztetéseket megelőzően milyen érdekvitájuk volt, illetve volt-e egyáltalán érdekvitájuk a munkáltatóval, mivel a kérelmezők ténylegesen csak a Kormánnyal szembeni elvárásaikat és követeléseiket jelölték meg. Az elsőfokú bíróság nem hívta fel a kérelmezőket hiánypótlásra és az eljárása során nem vizsgálta, hogy a kérelmezettel szemben a bírósági eljárásba (perbe) vitt anyagi igényt a konkrét esetben jogszerűen érvényesíthetik-e. Ennek hiánya ugyanis a kérelem (kereset) érdemi elutasítását kell eredményezze az ügybeni legitimitatio hiánya miatt.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a még elégséges szolgáltatás teljesítése (Sztrájk tv. 4. §) önmagában nem vizsgálható, az kizárólag a sztrájkjog gyakorlásához tartozó törvényi kötelezettség az egyeztető felekre nézve. Mind az egyeztetés alapját képező vitás kérdéstről történő, mind a sztrájkról és a még elégséges szolgáltatásról történő tárgyalás ugyanazon

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

- 6 -

kollektív munkaügyi vita részét képezi. A Sztrájk tv. 1. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a dolgozókat a gazdasági és szociális érdekeik biztosítására megilleti a sztrájk joga, de csak az e törvényben meghatározott feltételek szerint. A Sztrájk tv. 1. § (1) bekezdés és 2.§ (1) bekezdés együttes értelmezéséből következik, hogy a sztrájk csak olyan gazdasági és szociális érdekek érvényesítése iránt kezdeményezhető, amelyek a munkaviszonnyal összefüggésben kollektív munkaügyi vitában érvényesíthetők. Ilyen tipikus munkaviszonnyal összefüggő gazdasági jellegű érdekérvényesítő vitának minősül a munkavállalók bérezésével összefüggő minden kérdés, míg pl. a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő szociális érdeke érvényesítése körébe tartozik a munkakörülményük javítása érdekében kezdeményezett érdekvita. Az Mt. 194. § (1) bekezdése határozza meg, hogy a kollektív munkaügyi vita, a jogvitának nem minősülő, munkaviszonnyal összefüggő vita (érdekvita), amely tekintetben az érintett felek között egyeztető tárgyalásnak van helye.

A peradatokból és a megállapított tényállásból egyértelműen következik a másodfokú bíróság számára, hogy a kérelmező és a kérelmezett munkáltatók között ténylegesen nem folyt kollektív munkaügyi vita, mivel a vitás kérdés nem minősült érdekvitának, függetlenül attól, hogy a kérelmező az általa kezdeményezett egyeztetés tárgyát kollektív munkaügyi vitaként jelölte meg. Nem annak van ugyanis jelentősége, hogy a vitázó felek minek tekintik az egyeztetésük tárgyát, hanem annak, hogy a vita tényleges tárgya (munka)jogilag minek minősül. Jelen esetben még az is megállapítható volt, hogy az érintettek egyike sem tekintette a vitát kollektív munkaügyi vitának, vagyis érdekvitának. A munkáltató kinyilvánította, hogy nem illetékes a kérelmező által megfogalmazott követelések teljesítésére. A kérelmezők pedig addig kívánták fenntartani a munkáltatónál a kollektív munkaügyi vitát, ameddig a Kormány meg nem kezdi velük az érdemi tárgyalásokat. A kérelmező szakszervezetek tévesen úgy tekintették, hogy a Kormánynak bejelentett követelésük alapján kollektív munkaügyi vitát kezdeményeztek és mivel a megkísérelt egyeztetés nem vezetett eredményre, ezt a vitát ugyancsak kollektív munkaügyi vitának tekintve az egyeztető tárgyalásokat a munkáltatóval folytatja le. Ebből is következik, hogy a kérelmezők tévesen azonosították a követelésük és egyben a kollektív munkaügyi vita szereplőit és azok szerepkörét is.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévesen értelmezte a kérelmező a Sztrájk tv. 2. § (2) bekezdésének rendelkezését úgy, hogy a Kormánynak ki kellett volna jelölnie az egyeztető eljárásban résztvevő képviselőjét. Ez a törvényi rendelkezés csak olyan esetre vonatkozik, amikor a kollektív munkaügyi vitában nem állapítható meg a sztrájk követelésben érintett munkáltató (pl.: országos sztrájk esetén). A kérelmező által vitatott kérdés azonban nem minősült kollektív munkaügyi vitának, illetve ha annak minősült volna, a munkáltató személye nem lehetett volna kérdéses a vitát kezdeményező szakszervezetek számára sem.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint legfeljebb elméleti szinten vethető fel, hogy a Sztrájk tv. 1. § (1) bekezdése szerinti gazdasági, szociális érdekek biztosítása összefügg-e a munkaviszonnyal olyan esetben, amikor a vitatott kérdés a társadalombiztosítási jog körébe esik. A bíróság álláspontja szerint a társadalombiztosítási jog a szociális jogok egyik alrendszer, amelynek működtetése állami feladat, és alapja nem a munkaviszony, hanem a biztosítási jogviszony. A gyakorlati válasz azonban nem hagyhat kétséget a felől, hogy a kérelmező által vitatott kérdés nem minősül kollektív munkaügyi vitának. Kollektív munkaügyi vitának csak az a vita tekinthető, amely ha eredménnyel zárul és a felek megegyeznek a megegyezésük az Mt. 198. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján kollektív szerződéses megállapodásnak minősülhet.

Jelen esetben a vitázó felek csak olyan „megegyezésre” juthattak volna, amelyben a kérelmezett munkáltató vállalja, hogy a Kormány nem hoz döntést a tömegközlekedésben dolgozók

51.Mpk.fv.636.580/2011/5.

- 7 -

korkedvezménye és korengedménye ügyében ameddig a Városi Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségével és tagszervezeteivel nem kezdi meg az érdemi egyeztetéseket, továbbá kötelezi magát a munkáltató (vagy a munkáltató a Kormányt), hogy nyilvánosságra hozza a nyugdíjazással kapcsolatos konkrét tervet és a kormányzat a jövőben is biztosítja a tömegközlekedésben dolgozók korkedvezményes, illetőleg korengedményes nyugdíját. Nyilvánvaló, hogy ez a megállapodás nem minősülhetne kollektív szerződéses megállapodásnak, továbbá a harmadik személy nevében vállalt kötelezettség eleve érvénytelen megállapodás lenne.

A másodfokú bíróság meglátása szerint a kérelmező szakszervezeteknek valóban a Kormányval szemben van egyeztetésre irányuló igénye, de nem a Sztrájk tv. alapján, hanem a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény rendelkezéseivel összefüggésben, amely szerint a Kormány a feladatainak ellátása során együttműködik az érdekelt társadalmi szervezetekkel. E szerint az érdek-képviselői szervezetek a jogszabály előkészítésében közreműködhetnek, közvetlen egyeztetés formájában a számukra biztosított körben és feltételeknek megfelelően (13. §). Ez az egyeztetés és az egyeztetésben résztvevő szakszervezetek, mint érdek-képviselői szervezetek szerepe azonban semmiképpen nem téveszthető össze a kollektív munkaügyi vitában lefolytatandó egyeztetéssel, amely a munkáltató és a munkavállalók nevében felépítő szakszervezetek között folyik.

A másodfokú bíróság határozott jogi álláspontja szerint tényleges kollektív munkaügyi vita hiányában a szakszervezet nem is követheti volna érvényesen megállapodást a még elégséges szolgáltatás teljesítésére a BKV Zrt. munkáltatóval, mivel tényleges munkaügyi vita nélkül a sztrájk lehetősége sem biztosított a számára. Ebből következően egyik fél kérelmére sem állapítható meg a munkaügyi bíróság a Sztrájk tv. 4. § (3) bekezdése szerint nemperes eljárásban az elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit. A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint, mivel a felek között nem volt érdekvitának tekinthető vitás kérdés, illetve a szakszervezet által sérelmezett kérdésekben érvényesen nem is állapodhattak meg a felek, e körben a sztrájkjog gyakorlása sem volt adott a kérelmező számára. A Sztrájk tv. a 4. § (2) bekezdésében a még elégséges szolgáltatás teljesítésére vonatkozó rendelkezését kifejezetten a sztrájk jogának gyakorlásához kapcsolja. Ezért a kollektív munkaügyi vita, valamint a sztrájkjog gyakorolhatóságának hiányában a kérelmezők jogalappal a munkaügyi bíróság előtt sem kérhetik a munkáltatóval szemben a még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek megállapítását.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az elsőfokú bíróság az általa meghatározott módon rendelkezhet-e a sztrájk idejére, illetve annak lejártát követően, meghatározott járnűvek meghatározott menetrend szerint történő közlekedéséről. Abban a kérdésben sem foglalt állást a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság döntése a fellebbező fél állítása szerint szakmailag végrehajthatatlan-e és sérti-e a közlekedés biztonságát. A bíróság csak azt a megjegyzést teszi, hogy a biztonság fenntartásának szükségességét a Szakértői Bizottság is kiemelten hangsúlyozza az ajánlásában, amely minden körülmények között elsődleges szempont kell legyen a még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek meghatározása során.

A másodfokú bíróság általános jelleggel azt a megállapítást teszi, hogy a munkaügyi bíróságok szerepe a még elégséges szolgáltatásról való döntés körében nem jelentheti konkrét menetrend megállapítását, mert ehhez értelemszerűen hiányzik a szükséges szakértelme. Törvényi szabályozás esetén az adott törvény a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végző területen meghatározza a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit. Amennyiben van ilyen törvényi rendelkezés a munkaügyi bíróságoknak nem lehet szerepe a felek erre vonatkozó

51.Mpkfv.636.580/2011/5.

- 8 -

megállapodásában. Mivel a törvény értelemszerűen nem az adott konkrét sztrájkra vonatkozóan állapít meg szabályokat, ebből következik, hogy a bíróságnak sem az a feladata, hogy a felek konkrét megállapodását létrehozza. Olyan megállapításokat tehet csak a bíróság, amelyek általános jelleggel egy adott törvényi szabályozásban is megjelenhetnek. Ellenkező esetben, mivel a Sztrájk törvény igen rövid határidőt biztosít a bíróság döntésére, így szakértő igénybevételére sincs lehetőség, előfordulhama, hogy a biztonságot súlyosan veszélyeztető bírósági döntés születne.

A másodfokú bíróság a Pp. 259. § alkalmazásával az elsőfokú bíróság végzését a Pp. 253. §-a alapján teljes egészében megváltoztatta.

A perveziesnek tekintendő kérelmező az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés d) pontja. alapján személyes illetékmentességben részesül.

A kérelmezőt a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az első és másodfokú eljárási költségnek kérelmezett részére történő megfizetésére.

Budapest, 2011. július 13.

dr. Suba Illdikó s. k.
a tanács elnöke

dr. Berkiné dr. Lakatos Katalin s. k.
előadó bíró

Sipőczné dr. Tanczos Rita s. k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

